

EL SERVEI DE DINAMITZACIÓ LINGÜÍSTICA TERRITORIAL DE L'AJUNTAMENT DE PALMA

1. ANTECEDENTS

El Servei de Dinamització Lingüística Territorial que vol posar en marxa l'Ajuntament de Palma a partir de l'any que ve té com a precedent el Projecte D, que es va dur a terme durant el període 2008-2012, el qual correspon a la legislatura 2007-2011, més un període breu a l'inici de la legislatura següent. Aquest Projecte, molt ambiciós, estava integrat per tres serveis:

- Servei de Dinamització Lingüística Intercultural
- Servei de Dinamització Lingüística Escolar
- Servei Descentralitzat de Dinamització Lingüística Territorial

El Servei de Dinamització Lingüística Intercultural tenia com a objectiu principal facilitar la integració lingüística dels nousvinguts i l'Escolar, facilitar i promoure l'accés a la llengua catalana dels joves que cursaven els estudis de secundària, batxillerat i formació professional.

Complementant aquests serveis més específics es va posar en marxa el Servei Descentralitzat de Dinamització Lingüística Territorial, amb l'objectiu de dur a terme accions de normalització lingüística de forma descentralitzada; és a dir, aplicant-les en una zona determinada de la ciutat. Aquest servei es va destinar en primer lloc als barris de Santa Catalina-el Jonquet, Son Gotleu i el Camp Redó i l'any 2010 es va ampliar a tres barris més: Arxiduc-Marquès de la Font Santa, el Coll d'en Rabassa i el Centre Històric.

Després del parèntesi de la legislatura 2011-2015, ara l'Ajuntament reprèn una tasca de normalització lingüística que no s'hauria d'haver interromput i prepara la contractació d'un servei de dinamització lingüística territorial. Tot seguit intentaré resumir els aspectes més rellevants d'aquest servei:

2. OBJECTE DEL SERVEI

L'objecte del Servei és promoure el coneixement i l'ús de la llengua catalana a tres zones de la ciutat, que després detallaré. Aquest objecte es vincula, i així es fa constar al Plec de prescripcions tècniques, a tres documents que li serveixen de suport i que, a més, poden ajudar els licitadors a l'hora d'elaborar els seus projectes:

- El Reglament municipal de normalització lingüística, del 26 de març de 1987.
- La Declaració institucional sobre normalització lingüística a Palma aprovada pel Ple de l'Ajuntament del 29 de setembre de 2006. Aquesta Declaració és un document interessant, amb uns objectius ambiciosos:
 - Consolidar la llengua catalana com a element cohesionador de la societat palmesana.
 - Facilitar a la ciutadania l'opció d'emprar la llengua catalana i, eventualment,

de transmetre-la als seus fills com a dret emparat a la normativa legal existent en la matèria.

- Garantir que tots els ciutadans de Palma puguin gaudir de seguretat lingüística plena i que puguin realitzar qualsevol activitat social en les llengües oficials a la nostra comunitat autònoma, com a usuaris actius i passius.
- Potenciar la llengua catalana com a vehicle d'accés als coneixements científics, culturals i lingüístics i com a eina amb què la nostra societat fa les seves aportacions a la cultura universal.
- Col·laborar amb les altres administracions en la reforma dels aspectes del marc legal vigent que puguin entrebancar l'assoliment dels objectius plantejats.

Segons la Declaració aquests objectius s'han de desenvolupar agrupats en vuit àrees: Administració municipal i organismes autònoms, educació i formació, lleure i associacionisme, activitats socioeconòmiques, mitjans de comunicació i informàtica, manifestacions culturals i artístiques, campanyes informatives i promocionals, i immigració, dividides al seu torn en sectors d'actuació.

- Les actuacions per al quinquenni 2016-2021 proposades per la Ponència de Planificació del Consell Social de la Llengua Catalana en les quals es preveu la participació de l'Ajuntament de Palma.

L'objecte es concreta en deu objectius que es poden resumir en tres grans línies:

- Promoure l'ús del català.
- Proporcionar recursos per a aprendre el català.
- Contribuir que el català sigui un element d'integració i cohesió entre les diferents cultures.

3. ÀMBIT D'ACTUACIÓ

El Servei s'ha de prestar a tres zones de la ciutat:

- Son Gotleu, Pere Garau i la Soledat
- el Rafal, el Viver i Son Cladera
- el Camp Redó i Cal Capiscol

4. PROJECTE TÈCNIC

Per a complir aquests objectius els licitadors han de presentar un projecte tècnic que ha d'incloure, entre d'altres elements:

- una anàlisi sociolingüística de cada zona on ha d'actuar el Servei
- objectius, activitats i procediments per programa
- calendaris i horaris
- gestió i organització del personal i del voluntariat
- criteris de treball amb els diferents col·lectius
- sistemes de difusió de les activitats
- criteris d'avaluació

- sistemes de registre

5. FUNCIONS DEL CONTRACTISTA

El contractista, evidentment, haurà de complir l'objecte del contracte, i per a complir-lo haurà de dur a terme les accions que hagi previst al seu projecte tècnic i col·laborar en accions d'altres entitats. Les accions impliquen una tasca de planificació i organització, i el contractista també les haurà d'avaluar i informar l'Ajuntament de forma periòdica sobre l'execució del contracte.

El contractista ha de dur a terme quatre programes d'actuació a la zona:

6. PROGRAMES

Programa del sector comercial

Dur a terme actuacions destinades als comerços i les empreses de serveis de la zona per a incentivar-hi l'ús de la llengua catalana, tant en la retolació i les indicacions escrites com en l'atenció al client.

Programa escolar

Dur a terme actuacions en l'àmbit de l'ensenyament per a reforçar l'aprenentatge de la llengua catalana i la integració cultural mitjançant activitats complementàries a les reglades, així com d'altres destinades als pares i mares dels alumnes perquè puguin ajudar els fills en aquest aprenentatge i també s'integrin culturalment.

Programa sociocultural

Reforçar o introduir l'ús de la llengua catalana en activitats lúdiques i culturals dirigides als diferents grups d'edats de la zona.

Programa intercultural

Difondre informació entre els nouvinguts sobre la llengua catalana com a element integrador de les diverses comunitats lingüístiques, dur a terme activitats perquè l'aprenquin i posar a la seva disposició recursos amb aquesta finalitat.

7. PAUTES METODOLÒGIQUES

Dissenyar i executar aquests programes és complex. S'hi han de combinar accions molt diverses i terminis diferents, s'han d'adaptar a les noves necessitats que vagin sorgint, als canvis, han de tenir en compte els recursos existents al barri i els que es puguin crear en un moment donat, etc. Per això el Plec recull unes orientacions metodològiques genèriques agrupades en quatre factors que cal tenir en compte a l'hora de programar i dur a terme les accions: el tipus d'intervenció, la temporalització, l'adaptació als canvis i la transversalitat entre programes.

Tipus d'intervenció

Es pot tractar d'accions organitzades pel Servei, però també de recursos d'altres administracions o entitats posats a disposició dels destinataris pel Servei, o de la participació en iniciatives de comissions, plataformes i altres organismes de coordinació d'activitats de la zona

Temporalització

Algunes accions seran puntuals i d'altres permanents, amb durades que s'ajusten, per exemple, als períodes escolars.

Transversalitat entre programes

Les accions de cada un dels quatre programes poden tenir repercussions en diversos àmbits alhora i aquesta transversalitat s'ha de tenir en compte a l'hora de dissenyar-los i executar-los.

Adaptació als canvis

Els programes s'hauran d'adaptar a diversos canvis: la situació sociolingüística de la zona destinatària, l'aparició de nous recursos i iniciatives, poc rendiment de l'acció, etc. Aquest és un punt important i també complex, ja que el Servei es contractarà a partir d'un projecte. El Plec preveu aquestes modificacions si compten, evidentment, amb l'acord de l'Ajuntament.

8. COORDINACIONS

Es preveuen dos tipus de coordinacions:

- una coordinació interna, la que ha d'existir entre l'empresa contractista i l'Ajuntament, sobretot per a decidir les modificacions en les activitats del Servei
- una coordinació externa, entre l'empresa i els serveis municipals, les entitats, les associacions i general, la xarxa social de la zona destinatària.

9. SEGUIMENT

Per al seguiment del Servei l'empresa contractista haurà de presentar cada trimestre una programació amb les actuacions que es duran a terme i una memòria amb les actuacions que s'han realitzat.

D'altra banda, el pressupost del contracte preveu una partida de despeses per a organitzar activitats. Aquesta previsió s'ha d'incloure a cada programació trimestral i descriure a la memòria corresponent. També s'ha de presentar una relació justificada d'aquestes despeses.

A més, cada any l'empresa contractista ha de presentar un informe amb dades per a la memòria de la Secretaria de l'Ajuntament, i una memòria en acabar el Servei.

10. PERSONAL, DEDICACIÓ HORÀRIA, DURADA I COST

Per a dur a terme el Servei es preveu un equip d'1 coordinador i 3 dinamitzadors, amb una dedicació mitjana de 20 hores setmanals cadascun. La previsió d'hores anuals, tenint en compte baixes i vacances és de 4.416.

El Servei té una durada de dos anys, prorrogable dos anys més.

El cost anual del Servei, que inclou el de personal, activitats, despeses generals i benefici industrial és de 77.780,38 €.

11. ALGUNES CONSIDERACIONS

1. Durada

L'eficàcia de serveis com aquest depèn en gran part de la seva durada. Necessiten una acció continuada en el temps perquè puguin donar resultats, però desgraciadament en el cas de les Balears, i en el de Palma en particular, les incidències polítiques no ho han permès. Pel que fa a l'Ajuntament de Palma, la interrupció dels serveis que integraven el Projecte D a causa del canvi de color polític ha anul·lat gran part de l'efectivitat que hauria pogut tenir. No fa falta dir que la promoció de la llengua catalana, que segons l'Estatut ha de ser un objectiu dels poders públics de la comunitat autònoma, hauria d'estar al marge de la lluita política. Evidentment no és així. Ara, amb aquesta iniciativa des de l'Ajuntament de Palma es pretén reprendre el que no s'hauria d'haver paralitzat.

2. Complexitat

Aquest servei és complex perquè exigeix disseny de programes, planificació, avaluació, execució, adaptació als canvis, reformulacions, etc. Segurament els resultats no seran immediats ni espectaculars. Pens que caldrà tenir un poc de paciència i que més d'una vegada caldrà rectificar, aprendre dels errors i introduir modificacions.

3. Coordinació

La coordinació amb altres institucions i entitats, associacions, taules d'entitats, etc. és imprescindible perquè el Servei tingui èxit. Això no obstant, aquesta coordinació ha de servir perquè cada institució i entitat pugui assumir les seves funcions amb més eficàcia, no per a eludir responsabilitats.

4. Abast

Aquest Servei de Dinamització Territorial s'hauria d'estendre a altres zones de la ciutat per a completar la tasca de promoció lingüística a Palma.